

Redakcja: Grzegorz Gil (dyrektor IEŚ), Anton Saifullayeu (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel (sekretarz redakcji), Spasimir Domaradzki, Bartłomiej Krzysztan, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1643 (148/2026) | 18.06.2026

ISSN 2657-6996
© IEŚ

Robert Rajczyk

Powyborcze przetasowania na węgierskiej scenie politycznej

Bezprecedensowe zwycięstwo partii Szacunek i Wolność (*Tisztelet és Szabadság*, TISZA) w wyborach parlamentarnych 12 kwietnia 2026 r. zapewniło jej dominującą pozycję w węgierskiej polityce. Reakcją na powyborczą sytuację polityczną jest reorganizacja struktur i wymiana kierownictwa w ugrupowaniach zarówno parlamentarnych, jak i pozaparlamentarnych. Rządząca TISZA premiera Pétera Magyara zapowiada zmianę finansowania partii politycznych oraz wprowadzenie zakazu reklam politycznych podżegających do nienawiści.

Słowa kluczowe: Fidesz, TISZA, Jobbik, DK, KDNP, MKKP, Momentum, Mi Hazánk

Zmiany personalne w partiach pozaparlamentarnych. Roszady kadrowe w węgierskich partiach politycznych rozpoczęły się już wieczorem 12 kwietnia, w wieczór wyborczy. Przyjmując odpowiedzialność za wynik w wyborach parlamentarnych, do dymisji podało się kierownictwo lewicowej Koalicji Demokratycznej (*Demokratikus Koalíció*, DK)¹. Na początku czerwca członkowie partii w głosowaniu zdalnym wybrali László Varju na przewodniczącego DK, a 13 czerwca zdecydowano o stanowiskach wiceprzewodniczących ugrupowania. Z kolei współprzewodniczący satyrycznej Węgierskiej Partii Psa o Dwóch Ogonach (*Magyar Kétfarkú Kutya Párt*, MKKP), Gergely Kovács, zapowiedział rezygnację z ubiegania się o reelekcję². Nowe kierownictwo i nowy model przywództwa (lider wskazujący wiceprzewodniczących) zapowiada także ustępujący przewodniczący partii Momentum, András Rózsa. Z kolei Ruch Jobbik dla Węgier (*Jobbik Magyarorszáért Mozgalom*) ponownie wybrał Bélę Adorjána na swojego lidera na kolejne dwa lata.

Sytuacja wewnętrzna w partiach parlamentarnych. Viktor Orbán nadal będzie przewodził Fideszowi. Delegaci na 32. Kongres wybrali byłego premiera na przewodniczącego partii na kolejny rok. Był jedynym kandydatem na to stanowisko. Oprócz reelekcji lidera ugrupowania zmieniono również statut partii, wzmacniając pozycję struktur regionalnych. Ponad połowę nowego składu prezydium Fideszu stanowią jednak byli parlamentarzyści, którzy w kwietniowych wyborach nie uzyskali mandatów w jednomandatowych okręgach wyborczych. V. Orbán porażkę wyborczą przypisał czynnikom zewnętrznym oraz niedostosowaniu komunikacji politycznej do wymogów współczesnej rywalizacji wyborczej. Dotychczasowy partner koalicyjny Fideszu, Chrześcijańsko-Demokratyczna Partia Ludowa (*Kereszténydemokrata Néppárt*, KDNP) – która utworzyła ośmioosobową frakcję parlamentarną – do końca listopada planuje zakończyć etap powyborczych rozliczeń i ewentualnych zmian w kierownictwie ugrupowania. Niewykluczone, że pod koniec września swój piąty kongres zorganizuje natomiast skrajnie prawicowy Ruch Nasza Ojczyzna (*Mi Hazánk Mozgalom*, MHM), który – jako jedyna z dotychczasowych partii opozycyjnych obecnych w parlamencie – utrzymał swój stan posiadania, uzyskując w kwietniowych wyborach 6 mandatów.

¹ 1,1% głosów.

² MKKP to jedno z pięciu ugrupowań, które w kwietniowych wyborach parlamentarnych wystawiły listy krajowe i które, tak jak DK, nie przekroczyło 5-procentowego progu wyborczego.

Zmiany legislacyjne. W programie wyborczym oraz podczas kampanii przed kwietniowymi wyborami parlamentarnymi TISZA zapowiadała zmiany w funkcjonowaniu węgierskiego systemu partyjnego. Wskazywano między innymi na przywrócenie zniesionego w 2025 r., przez koalicję Fidesz-KDNP, limitu wydatków w kampanii parlamentarnej. Propozycje obejmowały również zapowiedź zmiany zasad finansowania partii politycznych, tak aby „partie z realnym poparciem społecznym otrzymywały wsparcie państwa”³. Według zapowiedzi lidera TISZA P. Magyara niedozwolone ma być wykorzystywanie publicznych pieniędzy na cele związane z prowadzeniem kampanii wyborczej przez organizacje pozarządowe⁴. Z kolei troje posłów partii TISZA, w tym Bódis Kriszta, pełnomocniczka rządu ds. strategii polityki społecznej, zgłosiło w parlamencie projekt ustawy zakazujący emisji reklam politycznych podżegających do nienawiści⁵. Projekt ustawy zakłada też zaostrzenie przepisów dotyczących wielopowierzchniowej reklamy zewnętrznej, co budzi zastrzeżenia węgierskiej branży reklamowej.

Komentarz. Zmiany w kierownictwie Fideszu i strukturze partii z zachowaniem rocznego przywództwa V. Orbána oraz powyborcza przebudowa frakcji w parlamencie świadczą o repozycjonowaniu się ugrupowania do roli konstruktywnej opozycji. Jednak pomimo zmian formalnych brak jest zmian w strategii politycznej. W retoryce byłego premiera, który gwarantuje integralność ugrupowania, nadal dominuje przedwyborcza, konfrontacyjna narracja o „stronie liberalnej”, reprezentowanej przez obecny rząd, oraz „narodowej”, która definiuje siebie jako gwaranta węgierskiej suwerenności. Strategicznym wyzwaniem dla ugrupowania V. Orbána jest obecnie zatrzymanie dalszej utraty poparcia wyborców i rywalizacja polityczna ze skrajnie prawicowym MHM, który może pozyskać bardziej radykalnych sympatyków Fideszu. Z kolei Mi Hazánk, aby utrzymać swoją niezależną od Fideszu pozycję polityczną, będzie z jednej strony krytykował rząd, a z drugiej próbował forsować własne inicjatywy polityczne. Dla partii TISZA współzawodnictwo prawicowej opozycji parlamentarnej ma z kolei wymiar praktyczny. Premier P. Magyar może, krytykując 16-letnie rządy V. Orbána, prezentować sprawczość swojego gabinetu, np. w odniesieniu do odzyskania zamrożonych uprzednio funduszy UE czy też zapewnienia ochrony węgierskiej diaspory w Ukrainie. Sprawczości szefa rządu dowodzić mogą także ewentualne sukcesy w rozliczaniu nieprawidłowości ostatnich 16 lat. Ich emanacją jest projekt ustawy dotyczący powołania Narodowego Biura ds. Odzyskiwania Majątku oraz utworzenie parlamentarnych komisji

³ Z opublikowanych sprawozdań finansowych węgierskich partii politycznych wynika, że DK, KDNP, MHM i Momentum uzyskały nadwyżkę dochodów nad wydatkami – por. <https://magyarkozlony.hu/dokumentumok/b83ec5514f15c2f718398153c3125f19c215f43e/megtekintes> [17.06.2026]. Zysk w wysokości 180 mln HUF osiągnęła TISZA, która w 2025 r. działała wyłącznie w dzięki przychodom z darowizn i działalności gospodarczej – por. <https://framerusercontent.com/assets/7CsNWlWe6xyzpV8bSW0Ucm2S5uA.pdf> [17.06.2026]. Nadwyżkę odnotował też Fidesz – por. https://fidesz.hu/documents/2025.evi_Fidesz-_penzugyi_kimutatas.pdf [17.06.2026]. Z kolei w przypadku MKKP wydatki przekroczyły dochody i dodatkowo – wobec nieuzyskania 1% poparcia w wyborach – partia musi zwrócić 686 mln HUF dotacji państwowej na kampanię wyborczą. Jak dotąd w publicznej zbiórce zebrano na ten cel ponad 150 mln HUF.

⁴ Przykładem takiej organizacji jest Forum Solidarności Obywatelskiej – Fundacja Solidarności Obywatelskiej (CÖF-CÖKA), organizator cyklicznych marszów pokoju (*Békemenet*) oferujący pomoc prawną skierowaną do osób i organizacji, które doświadczają nieuzasadnionych ataków lub niesprawiedliwego traktowania w związku ze swoją dotychczasową działalnością polityczną na rzecz Fideszu. Węgieńscy dziennikarze wskazują także na inne przykłady prowadzenia *de facto* kampanii wyborczej. Mowa tutaj między innymi o przedsięwzięciu medialnym „Megafon”, którego celem było wsparcie rozpowszechniania narracji sprzyjających koalicji rządowej Fidesz-KDNP czy też Fundacji Rozwoju Demokracji Cyfrowej, która organizowała spotkania i funkcjonowanie Cyfrowych Kół Obywatelskich jako formy przedwyborczej aktywizacji zwolenników Fidesz-KDNP.

⁵ Projekt zabrania publikacji reklam politycznych, które naruszają godność człowieka, wspólnoty narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej. Zakaz dotyczyłby również treści wizualnych lub audiowizualnych, które przedstawiają osoby w sposób fałszywy lub wprowadzający w błąd. Ponadto reklamy polityczne nie mogłyby zawierać żadnych elementów wizualnych ani tekstowych, które mogłyby być szkodliwe dla fizycznego, psychicznego lub emocjonalnego rozwoju nieletnich – zob. <https://www.parlament.hu/irom43/00122/00122.pdf> [17.06.2026]. Przykładem takich działań były kampanie billboardowe wspierające narracje antyukraińską i antyunijną poprzedniej koalicji rządowej Fidesz-KDNP.

śledczych. Jednak do uzyskania większości w tych działających na zasadzie parytetu gremiach potrzebne będzie poparcie opozycyjnego MHM⁶.

Dla aktorów węgierskiej sceny politycznej wyzwaniem jest przygotowanie nowych strategii przed zaplanowanymi na 2029 r. wyborami lokalnymi⁷ oraz do Parlamentu Europejskiego, a także funkcjonowanie w warunkach konkurencyjnej rywalizacji politycznej, pozbawionej hegemonicznej przewagi systemowej koalicji Fidesz-KDNP.

⁶ Stąd też prawdopodobnie propozycja przewodniczenia jednej z komisji dla lidera MHM.

⁷ Część ugrupowań pozaparlamentarnych ma swoich przedstawicieli w samorządach terytorialnych. Współprzewodniczącym MKKP jest np. burmistrzem 12. dzielnicy Budapesztu, a ustępujący lider Momentum – dzielnicy Zugló.